

Església de Tarragona

**Butlletí Oficial
de l'Arquebisbat**

**Núm. 1
Gener de 2016**

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

1

Tarragona, gener de 2016
3a època. Núm. 504

Secció oficial

Arquebisbe

Homilia al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, en ocasió del Jubileu extraordinari de la Misericòrdia..... 3

Homilia a la Catedral de Tarragona, en l'Obertura diocesana del Jubileu de la Misericòrdia..... 4

Als Quatre Vents

584. L'inici d'un camí 7

585. Als 50 anys del Concili Vaticà II 8

586. Tres paraules : Fill, Llum, Pau 9

587. Model per a les nostres famílies 10

Activitats pastorals de l'Arquebisbe del mes de desembre de 2015 11

Confirmacions 2015 : resum de les dates, les parròquies i els grups de confirmands..... 15

Secretaria General i Cancelleria

Nomenaments del mes de desembre de 2015..... 16

Secció documental

Francesc, Papa

Missatge per a la celebració de la XLIX Jornada Mundial de la Pau 18

Missatge "Urbi et Orbi" del dia de Nadal 2015 29

Audiències generals “Jubileu de la Misericòrdia”

Per què un jubileu de la misericòrdia?.....	31
Els signes del Jubileu	33
El Nadal del Jubileu de la Misericòrdia	35

(36p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12 o també 977 65 70 10. 43003 Tarragona

Portada: Catedral, Seminari i Torre de l'Arquebisbe (A-7 a l'alçada del nou Estadi).

Fotografia particular

Dip. Legal: T. 2 – 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Director, composició i muntatge: Jaume Roig Roig, pvre. – correu electrònic: boat@arqtgn.cat

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Arquebisbe Metropolità

HOMILIA

del dia 8 de desembre de 2015, al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, en ocasió del Jubileu extraordinari de la Misericòrdia

És per a mi un consol molt gran trobar-me aquesta tarda amb vosaltres en aquest Santuari de Mare de Déu de Misericòrdia per a celebrar la litúrgia de les Vespres solemnes de la Immaculada. Amb Maria ens unim a l'acció de gràcies de l'Església pel Jubileu de la Misericòrdia. Aquest matí, a Sant Pere del Vaticà, el papa Francesc ha tingut la joia d'obrir la porta santa, «la porta de la Misericòrdia, a través de la qual qualsevol qui entrarà podrà experimentar l'amor de Déu que consola, que perdona i ofereix esperança» (MV 3).

Si a Déu plau diumenge vinent obriré la porta santa a la Catedral de l'arxidiòcesi. És una celebració a la qual tots esteu convidats: anar a la Catedral és anar a l'Església mare, a la casa de tots. D'aquesta manera, tal com ho disposa el Papa, la gràcia del Jubileu es farà present a totes les Esglésies locals del món. «Cada Església particular, per tant, serà directament compromesa a viure aquest Any Sant com un moment extraordinari de gràcia i de renovació espiritual» (MV *ibid.*).

També en aquesta celebració llegirem el decret signat per mi pel qual es disposa que el Santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de la ciutat de Reus sigui una església jubilar. Per raó del nom i de la significació no podia ser d'altra manera. Com vaig dir el dia de la festa de la Mare de Déu de Misericòrdia, encomano als preveres i als cristians de Reus aquest santuari, en el qual tots els qui hi pelegrinin hi puguin trobar el signes de la misericòrdia del Pare del cel. Sobretot que hi trobin la gràcia del perdó pel sagrament de la reconciliació.

Maria, al llindar del Nou Testament, va proclamar la misericòrdia de Déu en el Magnificat. L'amor de Déu és de sempre i dura sempre. Ben cert! La misericòrdia no ve de nosaltres. La misericòrdia ve de Déu, la misericòrdia és Déu mateix. L'amor és el nom de Déu. Aquesta misericòrdia s'ha manifestat de manera culminant en la creu del Senyor i d'allí «s'estén de generació en generació» fins a nosaltres. Maria Immaculada, en ple camí de l'Advent, apareix com la Porta del cel oberta per la qual la misericòrdia de Déu es fa present aquí a la terra.

Quan llegiem la Butlla del Papa *Misericordiæ vultus* ens van alegrar aquestes paraules: «La mare del Crucificat Ressuscitat entrà en el santuari de la misericòrdia divina perquè participà íntimament en el misteri del seu amor» (MV 24). Ella va ser la primera que va experimentar la misericòrdia del Senyor des del primer instant de la seva Concep-

ció Immaculada, ella va custodiar en el seu si aquesta misericòrdia i la va donar al món. Maria és la primera del poble de la fe que participa de l'amor del Senyor, l'acull, el viu i el testimonia. Ella ens fa descobrir que «la primera veritat de l'Església és l'amor de Crist» (MV 12). Que aquest santuari de la Mare de Déu sigui el signe visible que l'Església és casa de misericòrdia per a tothom, que acull tothom i no exclou ningú. Una Església que mostri l'amor preferencial pels pobres i en la qual tots puguin trobar l'amor de Déu que consola, dóna esperança i fortalesa, un amor que sempre és concret. Com diu el Papa: «L'amor, al capdavant, mai no podrà ser una paraula abstracta. Per la seva mateixa naturalesa és vida concreta: intencions, actituds, capteniments que es verifiquen en el viure quotidià» (MV 9). Certament l'amor mai no és per als cristians un principi ideal, és sempre concret. Si dius que estimes però no estimes ningú concret, no estimes ningú. És sota la mirada de la Mare de Déu que aprendrem a ser misericordiosos com el Pare i ho manifestarem amb la pràctica de les obres de misericòrdia, per tal que els homes lloïn el Pare del cel, no a nosaltres. «Com estima el Pare, així estimen els fills. Com ell és misericordiós, així som cridats a ser-ho els uns amb els altres» (MV *ibid.*). Ella ens ensenyarà a viure la benaurança en la qual ens hem d'inspirar durant aquest Any Sant: «Feliços els misericordiosos perquè trobaran misericòrdia» (Mt 5,7).

Us demano, germans i germanes estimats, no sols que vosaltres visqueu el Jubileu extraordinari de la Misericòrdia, sinó que sigueu invitació perquè molts el visquin. La porta santa de la misericòrdia està oberta per a tothom. Feu-ho conèixer i sigueu apòstols i missioners de la misericòrdia de Déu.

Acabo citant de nou la Butlla del Papa: «Dirigim a ella la pregària antiga i sempre nova de la Salve Regina, perquè no es cansi mai de girar envers nosaltres els seus ulls misericordiosos i ens faci dignes de contemplar el rostre de la misericòrdia, el seu Fill Jesús» (MV 24). En la pau d'aquesta tarda, doncs, en aquest santuari estimat i amb el cant de Vespres donem de tot cor gràcies a Déu pel do del Jubileu i per poder viure aquesta hora de la vida de l'Església.

HOMILIA

del diumenge 13 de desembre de 2015, a la Catedral de Tarragona, en l'Obertura diocesana del Jubileu de la Misericòrdia

Benvolgut Capítol de la Catedral, preveres concelebrants, diaques, religiosos i religioses, germanes i germans en Crist mort i ressuscitat,

«Quina alegria quan em van dir: Anem a la casa del Senyor.» Aquesta alegria avui encara és més gran perquè, en comunió amb el Sant Pare i amb tota l'Església, he tingut el goig d'obrir la porta de la nostra església Catedral i celebrar l'obertura del Jubileu Extraordinari de la Misericòrdia. Com ens diu el Papa a la Butlla *Misericordiae vultus* (MV): «Cada Església particular, per tant, estarà directament compromesa a viure aquest Any Sant com un moment extraordinari de gràcia i de renovació espiritual» (MV 3). És així,

doncs, que la nostra Catedral serà lloc de pelegrinatge, juntament amb el santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de la ciutat de Reus, per a tots els qui desitgin rebre el do i la gràcia del Jubileu de la Misericòrdia. Crist és la Porta que ens obre cap al Pare: «Traessant la porta santa ens deixarem abraçar per la misericòrdia de Déu i farem el compromís de ser misericordiosos amb els altres com el Pare ho és amb nosaltres» (MV 14).

El Jubileu no és tan sols una cosa bona per a l'Església, sinó que és indispensable i necessari. El món que vivim, marcat per tants sofriments i pors, necessita la misericòrdia. L'Església necessita de nou retrobar la font de la misericòrdia divina per esdevenir una Església tota ella signe de la misericòrdia del Pare del cel. Cadascun de nosaltres, ja que tots som pecadors, necessitem la misericòrdia de Déu que ens reconcilia amb nosaltres, amb els germans i amb Déu mateix. «Deixem-nos sorprendre per Déu que no es cansa d'obrir les portes del nostre cor.» Ningú no pot desesperar de la misericòrdia de Déu.

La lectura, pausada i orant, de la preciosa butlla *Misericordiæ vultus* ens fa descobrir que la misericòrdia és el nom i l'essència de Déu, que aquesta misericòrdia existia abans que nosaltres i que ve de Déu mateix. Déu ens estima tal com som i ens estima gratuïtament. La misericòrdia uneix el cel i la terra. La misericòrdia fa que ens perdonem, que tinguem sentiments de compassió i és font de pau i de serenitat. La misericòrdia és la revelació de la santa Trinitat: «Des del cor de la Trinitat, des de la intimitat més pregona del misteri de Déu, brolla i raja sense estroncar-se el gran riu de la misericòrdia. Aquesta font mai no s'assecarà, per molts que siguin els qui s'hi apropin» (MV 25).

Aquesta misericòrdia Déu l'ha manifestada en la persona de Jesús, el Crist. Ell ens va ensenyar, amb belles paraules i paràboles, que Déu és el pare que sempre ens espera i que té alegria pel fill perdut que torna a casa. I té alegria només perquè el fill ha tornat; només per això. Jesús és el bon Pastor i el Samarità que carrega amorosament l'ovella perduda i ve a trobar tots els qui sofreixen de cos o d'esperit i vessa sobre les seves ferides l'oli del consol i el vi de l'esperança, com ho cantem en un dels prefacis (cf. Comú VIII del Missal Romà). Jesús és el qui dóna la vida per nosaltres i és el rostre veritable de la misericòrdia del Pare del cel, i del seu cor obert en brolla tota la font de misericòrdia que viu l'Església. La primera veritat de l'Església és l'amor del Crist, diu el Papa. Sí, l'amor del Crist és la causa i el fonament de la vida de l'Església i també és la font de la seva alegria i de la seva esperança.

En aquest Diumenge d'Advent, el Diumenge III, anomenat Diumenge de l'alegria (Dominica Gaudete) les lectures ens fan descobrir que la misericòrdia de Déu és la font de l'alegria. Que boniques, les paraules del profeta Sofonies: «El teu Déu el tens a dintre, com a Salvador poderós, per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor.» La misericòrdia de Déu renova la vida del seu poble. També l'apòstol Pau amb insistència ens ha demanat que visquem en l'alegria perquè el Senyor és a prop. I després hem escoltat la predicació de Joan, el Baptista, a prop del Jordà i hem sentit la pregunta dels qui l'escoltaven: «Així, doncs, què hem de fer?» I el precursor del Senyor ens convida a viure les obres de misericòrdia: «Qui tingui dos vestits que en doni un a qui no en té, i qui tingui menjar, que el comparteixi també amb els altres.

Aquesta paraula de Joan el Baptista enllaça amb l'ensenyament del Papa, que ens demana que durant l'Any Sant visquem les obres de misericòrdia (un tema que havia quedat com oblidat en la catequesi de l'Església). Així ho escriu el papa a la Butlla *Misericordiæ vultus*: «És el meu desig més viu que el poble cristià reflexioni durant el Jubileu sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals. Serà una manera d'espavilar la nostra consciència, moltes vegades ensopida davant el drama de la pobresa, i per endinsar-nos encara més en el cor de l'Evangelí, on els pobres són els afavorits per la misericòrdia divina» (MV 15).

També Joan ens ha dit que el Senyor ens batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc, que significa amb el foc de l'Esperit Sant, i que ell ventarà la palla del gra. Desitjo i demano, en obediència al papa Francesc, que l'Any Sant renovi la vida de l'Església diocesana. Discernim el que Déu demana en aquesta hora a l'Església que viu i pelegrina a Tarragona. Visquem tots molt seriosament aquest Jubileu. És decisiu per a la credibilitat de l'Església mateixa i també és determinant pel que fa al creixement de l'Església en el seu futur (cf. MV 12).

Que la misericòrdia de Déu ens converteixi a tots i que l'Esperit ens purifiqui de tot allò que en nosaltres no és de Crist. Que els pastors de la nostra diòcesi (els preveres especialment), jo amb ells sóc també pastor, imitin les actituds del Crist bon pastor que dóna la vida, que només portin en el seu cor el desig d'estimar Jesús i fer-lo estimar i acullin a tothom. Que la nostra vida resplendeixi de santedat. Que els sacerdots es disposin a rebre ells mateixos el sagrament de la reconciliació i es disposin a facilitar-lo conscients que porten sacramentalment la paraula del perdó del Pare del cel. (Que no oblidin que són exemples per als seminaristes presents i per als qui nostre Senyor cridarà per a continuar el ministeri apostòlic en aquesta Església.)

Demano a les parròquies que siguin comunitats de creients que visquin la misericòrdia del Pare del cel estimant i acollint tothom. Que les famílies visquin la misericòrdia de Crist com a centre. Com escriu el Papa: «Allí on l'Església sigui present, allí ha de ser evident la misericòrdia del Pare. A les nostres parròquies, a les comunitats, a les associacions i moviments, en fi, onsevilla que hi hagi cristians, qualsevol hauria de poder trobar-hi un oasi de misericòrdia» (MV 12).

Demano a les institucions socials de l'Església que tot el que fan, tan lloable, sigui fet amb un amor encara més gran vers aquells que són germans i germanes nostres i que viuen a les perifèries del dolor. No vull oblidar els qui es dediquen a la pastoral de la salut i que constantment veuen en els hospitals, en els sociosanitaris i en moltes cases el rostre de Crist en el malalt.

L'Església no té cap altre pla pastoral sinó el de viure la misericòrdia del Crist: celebrar-la en els sagraments, professar-la i testimoniar-la. Us exhorto a tots, germans i germanes, que visquem l'essencial, i l'essencial és el Crist i la seva misericòrdia. La primera veritat de l'Església és l'amor de Crist. Siguem el poble de la misericòrdia. Misericordiosos com el Pare, aquesta és la consigna de l'Any Sant. Com estima el Pare així estimen els

fills. Com el Pare és misericordiós així els fills són misericordiosos els uns amb els altres: «La clau de volta que suporta la vida de l'Església és la misericòrdia» (MV 10).

A tots, finalment, us lliuro la Creu del Jubileu. Serà una creu peregrina pels arxiprestats i parròquies. La creu és el signe de l'amor del Crist. Ho faig amb la plena consciència que sóc el vostre bisbe i us la confio en el nom de l'Església. Visqueu i feu conèixer l'amor del Crist, significat en la creu i present en la santa Eucaristia. Tinc presents les paraules del papa Francesc: «La creu de Crist és el judici de Déu sobre tots nosaltres i sobre el món, perquè ens ofereix la certesa de l'amor i de la nova vida en Crist» (MV 21).

Us demano no sols que visqueu aquest temps vosaltres, sinó que sigueu apòstols de la misericòrdia. Són tants els qui no coneixen que Déu els estima! De manera particular renovem la voluntat de comunicar l'Evangelí de Crist, que ells també se sentin joiosos de portar el nom de cristians. Preguem d'una manera especial pels qui es dediquen a la catequesi i a la pastoral de joves. Que l'Esperit Sant els assisteixi.

Demanam finalment la intercessió dels sants de l'arxidiòcesi. És per la misericòrdia de Déu que van viure i van morir. I confiem a la Mare de Déu, mare de Misericòrdia, els fruits espirituals d'aquest Any Sant.

Escrits setmanals “Als quatre vents”

584. L'INICI D'UN CAMÍ

6 de desembre 2015

Com recordava en el meu comentari anterior, el dia 8, festa de la Immaculada Concepció, s'inicia l'Any Sant de la Misericòrdia. Ho fa en coincidència amb una gran festa de la Mare de Déu i en el 50è aniversari de la clausura del Concili Vaticà II.

A Tarragona aquest dia hi haurà la recepció de l'Any Jubilar al Santuari de la Misericòrdia de Reus, i el diumenge següent, dia 13, se celebrarà a la Catedral l'inici amb un solemne pontifical, en el decurs del qual farà lliurament d'una creu per arxiprestat, signe de la misericòrdia de Déu, que peregrinarà per les parròquies, comunitats religioses i llocs de misericòrdia durant tot l'Any Jubilar.

Sens dubte aquesta creu itinerant us recordarà aquella altra que va recórrer idèntics llocs en la preparació de la Jornada Mundial de la Joventut que es va celebrar a Madrid. De fet, dins aquest Any de la Misericòrdia se celebrarà, el juliol de 2016, una nova cita d'aquest tipus: la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) a Cracòvia, que reunirà centenars de milers de joves a la ciutat que tant estimava Joan Pau II.

En referència amb aquest fet, el papa Francesc ha escrit als joves, en la convocatòria de la jornada: «Sé com arribeu a apreciar la Creu de les JMJ —regal de sant Joan Pau II— que des de l'any 1984 acompanya totes les vostres Trobades mundials. Quants

canvis, quantes conversions veritables i autèntiques han sorgit en la vida de tants joves en trobar-se amb aquesta creu despullada! Potser us heu fet la pregunta: D'on ve aquesta força extraordinària de la creu? Heus aquí la resposta: La creu és el signe més eloqüent de la misericòrdia de Déu!»

El Papa s'adreça als joves fent-los preguntes compromeses: «Tu, estimat jove, estimada jove, has sentit alguna vegada dins teu aquesta mirada d'amor infinit que, més enllà de tots els teus pecats, limitacions i fracassos, continua fiant-se de tu i mirant la teva existència amb esperança? Ets conscient del valor que tens davant Déu que per amor t'ho ha donat tot? Com ens ensenya sant Pau, la “prova de l'amor que ens té”, és que “Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors” (Rm 5,8). Entenem, però, de veritat la força d'aquestes paraules?»

L'Any de la Misericòrdia és un camí que tenim per davant. Si el recorrem bé des del seu inici, fent propòsits clars i concrets de millora, el Senyor vessarà sobre nosaltres el seu perdó i amb ell ens omplirem d'una alegria profunda que podrem contagiar als altres.

585. ALS 50 ANYS DEL CONCILI VATICÀ II

13 de desembre 2015

Un dels teòlegs més citats a propòsit del Concili Vaticà II, de la clausura del qual acabem de complir-se 50 anys, va ser Henri de Lubac.

En una ocasió, durant una conversa entre amics, va dir: «Esperem que la Providència ens conservi per molt temps Pau VI, però el dia que tinguem necessitat d'un nou Papa jo tinc ja el meu candidat: és Wojtyla. Llàstima que no ho serà! No té cap possibilitat.»

Es podria dir que De Lubac encertava fins i tot quan s'equivocava. Amb el temps Karol Wojtyla va accedir al Pontificat, i, per cert, va nomenar De Lubac cardenal.

Doncs bé, el teòleg francès, fent balanç dels fruits del Concili anys després, destacava que l'Església, amb les seves misèries i humiliacions que deriven de les debilitats de cada un de nosaltres, té una cosa molt positiva que va anomenar «una xarxa de santedats ocultes». Sobre això va escriure: «Estimo aquesta Església en la qual, com deia el papa Gregori el Gran, cadascú és sostingut per l'altre, encara que l'un i l'altre puguin a vegades considerar-se enemics, tan feble és la mirada de tots ells.»

El Concili Vaticà II va suposar una formidable i necessària posada al dia de les pràctiques eclesials en tots els camps. Els seus documents són un tresor teològic i pastoral. Va donar ales a una major comunió dins l'Església impulsant les conferències episcopals i els sínodes de bisbes, com el que s'acaba de celebrar sobre la família. I, de manera molt destacada, va tendir ponts cap a altres religions cristianes i no cristianes a través del camí ecumènic i l'obertura a la societat.

Seria una llàstima que aquest major accent en la fraternitat amb els no catòlics, no es veiés acompanyat d'una major fraternitat dins l'Església catòlica mateixa. El papa Francesc, advocant pel respecte a tots els carismes i realitats eclesials, ha censurat amb freqüència les crítiques internes, les murmuracions, les enveges humanes o els desitjos de destacar sobre altres. Són faltes de caritat que poden donar-se en els àmbits que haurien de ser més exemplars, des de la Cúria romana fins a l'última parròquia o moviment de base.

L'aggiornamento que va buscar el Concili no pot ser només litúrgic o formal, sinó que ha d'incidir en el nucli del missatge de Jesucrist: l'amor entre uns i altres. El testimoni que se'ns demana s'assembla molt al que donaven els primers cristians, de qui el poble comentava: «Mireu com s'estimen.»

586. TRES PARAULES : FILL, LLUM, PAU

20 de desembre 2015

En una homilia nadalenca el papa Benet XVI va dir que en la litúrgia d'aquestes dates destaquen tres paraules: fill, l'infant nounat que ens fa alhora fills de Déu; llum, la que brilla a les tenebres per il·luminar el món; i pau, que es comunica als cors de tots els homes.

Són innumbrables les creacions artístiques, poètiques i musicals, fruit de l'esperit humà, que recull aquest amable ambient nadalenc lligat a aquestes belles paraules. Per a citar-ne alguns exemples només cal recordar la pintura La Nativitat, del Greco; el Conte de Nadal, de Dickens, amb la figura de l'avar Scrooge; la cançó austríaca Santa Nit, o la pel·lícula *Que bonic és viure*, protagonitzada per James Stewart, tantes vegades reproduïda des que es va realitzar fa setanta anys.

Però m'aturo en un conte infantil: La nena dels llumins, de Hans Christian Andersen. La pobra nena, descalça i sense abric en la nit de la ciutat nevada, no va vendre l'última caixeta de llumins. Com que ningú no la hi comprava, en va encendre un, i després un altre, i així tots, i cada vegada que n'agafava un se li presentava a la imaginació una escena agradable d'una llar calenta, la seva àvia estimada... fins que va consumir l'últim i va morir.

La tristesa d'un conte escrit per moure els nens a la compassió i a la caritat és també metàfora de la importància de la llum en les nostres vides. Per això el Nadal va unit a la llum, els carrers la preparen amb bombetes penjades de banda a banda o als arbres; els aparadors s'illuminen, l'arbre de Nadal és ple de petites llums...

És entranyable aquest ambient que no ha de ser flor d'un dia, o d'unes setmanes, en el que afecta al nostre interior. Tant de bo que en els nostres cors sigui sempre Nadal, no pels torrons o pels regals o les festes, sinó perquè acollim el Fill de Déu en la nostra vida i amb ell acollim a totes les persones, especialment les més necessitades.

Desitjo a tots que aquests dies previs prepareu molt bé el dia de Nadal, amb la família, i sense oblidar aquestes altres famílies que veiem a la televisió que pateixen els estralls de la guerra i que creuen per l'Est d'Europa a la recerca de la llum i la pau que no han trobat als seus pobles i ciutats. Que també a ells els tinguem presents en les nostres celebracions.

587. MODEL PER A LES NOSTRES FAMÍLIES

27 de desembre de 2015

Quan un diumenge s'escau dins l'octava de Nadal, l'Església celebra aquell dia la festa de la Sagrada Família. Tot just acabem d'expressar la nostra alegria pel naixement de Jesucrist i ja tenim pressa per situar-lo en el seu primer marc històric: el si d'una família.

El papa Francesc, en parlar dels plans divins de redempció de la humanitat, va preguntar al seu auditori, referint-se al moment en què Déu va enviar el seu Fill al món: «On el va enviar? A un palau, a una ciutat, a aixecar una empresa? El va enviar a una família! Déu va entrar al món en una família», una família que tenia un taller en un petit poble, i va disposar que hi romangués durant trenta anys.

La història que estudiem a Batxillerat parla de grans personatges, de guerres i conquestes, de descobriments, de gestes d'herois... però en els plans de Déu per a la redempció hi figurava una família que, encara que llunyanament fos del llinatge de David, havia vingut a menys: uns pares que no troben lloc a l'hostal quan el Fill ha de néixer, una família de refugiats que ha d'abandonar la seva terra i marxar a Egipte.

En el món d'avui la Sagrada Família continua sent el model. No els van faltar problemes i privacions, amenaces a la seguretat, un futur incert. Però aquells pares tenien un tresor, tenien Jesús-Déu amb ells. Aquesta presència fa que sigui una comunitat d'amor en la seva màxima expressió. Els treballs humils de Josep al seu taller de fusteria, i de Maria a les tasques pròpies d'una dona a la llar, no tenen importància pel fet de no ser rellevants socialment. És una manera de dir-nos que qualsevol petita acció que fem per amor a Déu i als altres té un valor inapreciable.

Passats trenta anys, Jesús es llança pels camins de Palestina a anunciar el regne de Déu i forma una primera comunitat de deixebles, que es coneixeran entre ells i que compartiran els esdeveniments de cada jornada. És l'embrió del que serà l'Església, una família de llaços espirituals. Així hem de considerar l'Església, en la qual les parròquies són petites comunitats cristianes, famílies que es reuneixen per pregar i celebrar el misteri eucarístic.

Preguem per les nostres famílies, que ens acompanyen des del naixement fins a la mort, i per aquesta gran família espiritual a la qual pertanyem pel baptisme.

Desembre 2015 : Activitats pastorals de l'Arquebisbe

Dimarts 1

- A la casa d'espiritualitat dels PP. Rogacionistes del santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona, presideix la reunió del Consell Episcopal amb els arxiprestos.
- A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 2

- Al Seminari, presideix la inauguració de l'exposició «Dakar 2015» organitzada per l'Associació d'Amics d'Ak-Benn i la Delegació diocesana de missions i cooperació entre les Esglésies.

Dijous 3

- Al Seminari, a l'Aula Santa Tecla, assisteix a la taula rodona sobre la presència i persecució de les comunitats cristianes a l'Orient Mitjà en el context de crisi actual, organitzada per la Biblioteca del Seminari, el Centre Tarraconense El Seminari i la Càtedra Unesco del diàleg intercultural mediterrani de la URV amb la col·laboració de la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat.

Dissabte 5

- A Siurana, participa en la trobada diocesana de monitors d'esplai organitzada per la Fundació Santa Maria de Siurana.
- Al vespre, a l'església parroquial de Santa Maria del Mar de Salou, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 6

- A l'església de Sant Agustí de Tarragona, presideix la missa dominical en record del P. Eduard Canals, claretià, traspasat el proppassat 26 de novembre.
- A la tarda, a l'església parroquial de Sant Pau de Tarragona, presideix la Divina Litúrgia amb els fidels ucraïnesos de ritu grecocatòlic amb motiu del cinquè aniversari de la presència d'aquesta comunitat a Tarragona.

Dilluns 7

- Visita el monestir de Santa Maria de Poblet després de l'elecció de fra Ocravi Vilà com a nou abat.

Dimarts 8

- A la Catedral, celebra la missa conventual en la solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria.
- A la tarda, al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, presideix les vespres solemnes amb motiu de l'obertura de l'Any Jubilar de la Misericòrdia.

Dimecres 9

- Al palau arquebisbal, presideix la reunió del Consell d'Assumptes Econòmics.

Dijous 10

- A la tarda, a la Catedral, presideix l'acte dels Sembradors d'Estels de Nadal, organitzat per la Delegació diocesana de missions i cooperació entre les Esglésies.
- Al vespre, al Seminari Menor, celebra l'eucaristia i sopa amb l'equip rector i els joves.

Divendres 11

- Al palau arquebisbal, presideix la reunió del Patronat de la Fundació Sant Fructuós.
- Al vespre, al Teatre Metropol de Tarragona, assisteix al concert solidari organitzat amb motiu del 50è aniversari de Càritas Diocesana de Tarragona.

Dissabte 12

- A la Catedral, presideix la presa de possessió de quatre nous canonges: Mn. Jordi Figueras Jové i Mn. Rafael Serra Abellà, i a títol honorari, Mn. Víctor Montserrat Santamaria i Mn. Lluís M. Bosch Àvila. A continuació presideix la pregària capitular de tèrcia al cor.
- Al santuari de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc, participa en la jornada de formació del Seminari Laïcal.
- Al vespre, a la Catedral, celebra la missa de la vigília del III Diumenge d'Advent per als fidels hispanoamericans i filipins aplegats amb motiu de la festa de la Mare de Déu de Guadalupe.

Diumenge 13

- A la Casa de la Cultura Agustí Sardà de Mont-roig del Camp, visita la mostra pessebrista i l'exposició de diorames de Nadal, organitzats per l'Associació Pessebrista de Mont-roig. A continuació, a l'església parroquial de Sant Miquel Arcàngel, celebra l'eucaristia amb motiu del 5è aniversari de l'Associació Pessebrista.
- Al vespre, a la Catedral, presideix el ritu d'obertura de la Porta Santa amb motiu de la inauguració de l'Any Jubilar de la Misericòrdia a l'arxidiòcesi i celebra l'eucaristia dominical.

Dilluns 14

- Al Seminari Pontifici de Tarragona, presideix el recés d'Advent per al clergat.

Dimarts 15

- Al palau arquebisbal, presideix la reunió n. 342 del Consell Episcopal.
- A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 16

- Rep la visita del president i dos directius de la Federació de Cristians de Catalunya.
- Al vespre, al Seminari, presideix la presentació de l'estudi L'acció social de les entitats d'Església i la seva aportació a la cohesió social a Catalunya, organitzada per la Càtedra d'Inclusió Social de la URV i la Fundació Pere Tarrés.

Dijous 17

- Al palau episcopal, saluda els membres dels tribunals eclesiàstics de les diòcesis de la província eclesiàstica Tarraconense, aplegats en reunió formativa.
- A la tarda, a Barcelona, presideix la reunió mensual del SIERC. Al vespre, a la seu de l'Ateneu Universitari Sant Pacià de Barcelona, participa en l'acte de presentació de la Miscel·lània en honor del Sr. Cardenal Lluís Martínez Sistach, administrador apostòlic de Barcelona.

Divendres 18

- A l'església de Natzaret de Tarragona, seu de la Congregació de la Puríssima Sang, assisteix al concert solidari ofert pel Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral.
- Als locals del santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona, participa en el sopar de Nadal amb els catequistes de la Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià del Molnars.

Dissabte 19

- Al Seminari de Tarragona, presideix la IX Trobada de Nadal de pares de preveres, diaques, seminaristes majors i menors i laïques amb missió pastoral.
- A la tarda, a l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, visita i saluda els fidels polonesos.
- Al vespre, a la Catedral, assisteix al Concert de Nadal d'orgue organitzat en benefici de la restauració de la capella de Santa Tecla.

Diumenge 20

- A l'església parroquial de Sant Vicenç Màrtir de Castellvell del Camp, administra el sagrament de la confirmació.
- Al vespre, visita el pessebre vivent del Col·legi Sant Rafael de la Selva del Camp.

Dilluns 21

- Al Mas d'en Lluc de Cornudella de Montsant, visita la Comunitat del Cenacle i celebra l'eucaristia, durant la qual un dels membres fa la primera comunió.
- Al vespre, al claustre de la Catedral, assisteix a una vetllada musical organitzada pel Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral.

Dimarts 22

- Al palau arquebisbal, presideix la reunió n. 343 del Consell Episcopal.

- A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.
- Al vespre, al Seminari Menor, amb motiu del Nadal celebra l'eucaristia i sopa amb els equips rectors del Seminari Major i Menor i amb els joves d'ambdós seminaris.

Dijous 24

- Rep visites que vénen a felicitar-li el Nadal, entre d'altres el Capítol de la Catedral de Tarragona. A migdia, a la capella de Palau, presideix la pregària de sexta i rep la felicitació de Nadal del personal de la cúria diocesana.
- A la capella del Sanatori Villablanca de Vila-seca, celebra la missa de la vigília de Nadal.
- A mitjanit, a la Catedral, celebra la solemne missa del gall.

Divendres 25

- Visita el projecte Cafè i Caliu de Tarragona.
- A la Catedral, celebra l'eucaristia de la solemnitat de Nadal.
- Dina amb els membres de la Comunitat de Sant Egidi de Tarragona. Visita les Germanetes dels Pobres de Reus. Al vespre visita el pessebre vivent de la Pobla de Montornès.

Dissabte 26

- A la Catedral de Barcelona concelebra en la solemne eucaristia de presa de possessió de Mons. Joan Josep Omella Omella com a nou arquebisbe metropolità de Barcelona.
- A Reus, assisteix a la representació dels Retaules de Nadal i visita la mostra pessebrista de la Congregació Mariana.

Diumenge 27

- A la Catedral, celebra l'eucaristia conventual amb motiu de la festa de la Sagrada Família, durant la qual es ret homenatge als matrimonis que enguany han complert els 25, 50, 60 i 70 anys de matrimoni.
- Visita les germanes Carmelites Descalces de Tarragona i dina amb elles.

Dimecres 30

- És a Roma acompanyant els Pueri Cantores de la Congregació de la Puríssima Sang de Reus.

Dijous 31

- Al matí, amb el Pueri Cantores de la Puríssima Sang de Reus, participa en una trobada internacional d'aquest moviment amb el Sant Pare.
- Al vespre, al santuari de la Mare de Déu del Sagrat Cor de Tarragona, celebra l'eucaristia de la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu, amb l'Adoració Nocturna.

CONFIRMACIONS 2015

resum de les dates, les parròquies i els grups de confirmands

Gener		
dia 09	Parròquia de Santa Maria de Solivella	12
dia 10	Parròquia de Santa Maria del Pla de Santa Maria	11
dia 11	Catedral de Tarragona	9
dia 17	Parròquia de l'Assumpció de Les Borges del Camp	6
dia 17	Parròquia de Santa Clara de Tarragona	8
Abril		
dia 05	Catedral de Tarragona (iniciació cristiana)	4
dia 18	Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Reus	14
dia 25	Parròquia de Sant Esteve de Vila-seca	14
Maig		
dia 07	Parròquia del Sant Salvador del Vendrell	64
dia 15	Parròquia de Sant Pere de Cambrils	17
dia 16	Parròquia de Sant Pau de Tarragona	26
dia 16	Parròquia de La Immaculada de Reus	17
dia 17	Parròquia de la Transfiguració del Senyor de Vimbodí	14
dia 17	Parròquia de Sant Miquel de l'Espluga de Francolí	22
dia 22	Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Reus (col·legi P. Manyanet)	25
dia 23	Parròquia de Santa Margarida de La Riera de Gaià	7
dia 24	Catedral de Tarragona (iniciació cristiana, 1)	18
dia 29	Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià de Tarragona	26
dia 30	Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Tarragona	89
dia 31	Parròquia de Sant Andreu de La Selva del Camp	17
dia 31	Parròquia de Santa Maria de Bonavista	9
Juny		
dia 05	Parròquia de Santa Maria de Cambrils	6
dia 06	Parròquia de Sant Martí del Morell	22
dia 07	Parròquia de Sant Sebastià de La Canonja	12
dia 13	Parròquia de Sant Jaume de Creixell	10
dia 14	Parròquia de Sant Joan Baptista de Valls	19
dia 20	Parròquia de Santa Caterina de Vinyols i els Arcs (Mn. Manel Fuentes)	11
dia 21	Parròquia de l'Assumpció d'Alcover	13
dia 21	Parròquia del Sant Salvador de Picamoixons	5
dia 21	Parròquia de Sant Pere i Sant Pau de Tarragona	16
dia 24	Parròquia de Sant Llorenç de Llorenç del Penedès	8
dia 24	Parròquia de Santa Maria de La Pobra de Montornès	4

dia 27	Parròquia de Sant Miquel arcàngel de Mont-roig del Camp	11
dia 28	Parròquia de Santa Maria de Montblanc	12
Juliol		
dia 11	Parròquia de Sant Pere de Perafort	6
Octubre		
dia 04	Parròquia de Sant Jaume apòstol de Riudoms	23
dia 09	Parròquia de Sant Martí de Vilallonga del Camp	5
dia 10	Parròquia de Santa Coloma de Santa Coloma de Queralt	7
dia 11	Parròquia de la Mare de Déu del Lledó de Valls	34
dia 16	Parròquia de Sant Fructuós de Tarragona	42
dia 24	Parròquia del Sant Salvador dels Pallaresos	14
dia 24	Parròquia de Sant Bernat Calbó de Reus	21
dia 25	Parròquia de Sant Jaume de Belianes	5
Novembre		
dia 08	Parròquia de Sant Joan Baptista de Tarragona	15
dia 21	Parròquia de Santa Maria de Vilafortuny	8
dia 22	Parròquia de Santa Maria Magdalena de Pradell de la Teixeta	6
dia 22	Parròquia de Santa Maria de Falset	12
dia 28	Parròquia de Sant Pere de Reus	18
dia 29	Parròquia de Santa Maria de La Mora de Tarragona	4
Desembre		
dia 05	Parròquia de Santa Maria de Salou	6
dia 20	Parròquia de Sant Vicenç de Castellvell del Camp	5
TOTAL DE L'ANY 2015		809

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

del mes de desembre de 2015

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat durant el mes de novembre de 2015 els següents nomenaments:

Amb data 02/12/2015

Mn. Joan M. Banús Banús,

membre del Consell del Presbiteri en representació dels preveres de l'arxiprestat del Baix Camp, per al termini que resta als altres consellers (fins al 14/04/2017).

Amb data 11/12/2015

Mn. Agustí Ayats Badia,

membre del Consell del Presbiteri en representació dels preveres de l'arxiprestat de Tarragona Perifèria, per al termini que resta als altres consellers (fins al 14/04/2017).

Amb data 15/12/2015

Mn. Jean Damascene Ndagijimana,

vicari de la Parròquia de Sant Pere Apòstol de Tarragona.

Mn. Willy Dibala Malembo,

capellà de l'Escola Joan XXIII de Bonavista i capellà del Sanatori Villablanca de Reus.

Mn. Miquel Lluís Castillejo Brull,

confessor de la comunitat de Germanetes dels Pobres de Reus.

Nomenaments signats mitjançant decret

Amb data 29/12/2015

Sra. M. Mercè Sardà Pons,

presidenta de l'Acció Catòlica General de l'arxidiòcesi de Tarragona, per a un termini de tres anys.

Francesc, Papa

MISSATGE

per a la celebració, l'1 de gener de 2016, de la XLIX Jornada Mundial de la Pau

«Venç la indiferència i conquereix la pau»

1. *Déu no és indiferent. A Déu li importa la humanitat, Déu no l'abandona.* Al començament del nou any, m'agradaria compartir no tan sols una profunda convicció sinó els millors desitjos d'abundants benediccions i de pau, en el signe de l'esperança, per al futur de cada home i cada dona, de cada família, poble i nació del món, així com per als Caps d'Estat i de Govern i dels Responsables de les religions. Per tant, no perdem l'esperança que el 2016 ens trobi a tots fermament i confiadament compromesos, en realitzar la justícia i treballar per la pau en els diversos àmbits. Sí, la pau és do de Déu i obra dels homes. La pau és do de Déu, però confiat a tots els homes i a totes les dones, cridats a portar-lo a la pràctica.

Custodiar les raons de l'esperança

2. Les guerres i els atemptats terroristes, amb les seves tràgiques conseqüències, els segrestos de persones, les persecucions per motius ètnics o religiosos, les prevaricacions, han marcat de fet l'any passat, de principi a final, multiplicant-se dolorosament a moltes regions del món, fins a assumir les formes d'allò que es podria anomenar una «tercera guerra mundial en fases». Però alguns esdeveniments dels anys passats i de l'any amb prou feines conclòs em conviden, en la perspectiva del nou any, a renovar l'exhortació a no perdre l'esperança en la capacitat de l'home de superar el mal, amb la gràcia de Déu, i a no caure en la resignació i en la indiferència. Els esdeveniments a què em refereixo representen la capacitat de la humanitat d'actuar amb solidaritat, més enllà dels interessos individualistes, de l'apatia i de la indiferència davant de les situacions crítiques.

Voldria recordar entre els esmentats esdeveniments l'esforç realitzat per afavorir l'encontre dels líders mundials en l'àmbit de la COP 21, amb la finalitat de buscar noves vies per afrontar els canvis climàtics i protegir el benestar de la Terra, la nostra casa comuna. Això ens remet a dos esdeveniments precedents de caràcter global: La Conferència Mundial d'Addis Abeba per reco-llir fons amb l'objectiu d'un desenvolupament sostenible del món, i l'adopció per part de les Nacions Unides de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, amb l'objectiu d'assegurar per a aquell any una existència més digna per a tothom, sobretot per a les poblacions pobres del planeta.

L'any 2015 ha estat també especial per a l'Església, en haver-se celebrat el 50 aniversari de la publicació de dos documents del Concili Vaticà II que expressen de manera molt eloqüent el sentit de solidaritat de l'Església amb el món. El Papa Joan XXIII, a l'inici del Concili, va voler obrir de bat a bat les finestres de l'Església perquè fos més oberta la comunicació entre ella i el món. Els dos documents, *Nostra aetate* i *Gaudium et spes*, són expressions emblemàtiques de la nova relació de diàleg, solidaritat i acompanyament que l'Església pretenia introduir en la humanitat. En la Declaració *Nostra aetate*, l'Església ha estat cridada a obrir-se al diàleg amb les expressions religioses no cristianes. A la Constitució pastoral *Gaudium et spes*, des del moment que «els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps, sobretot dels pobres i dels qui pateixen, són alhora goigs i esperances, tristeses i angoixes dels deixebles de Crist»¹, l'Església desitjava instaurar un diàleg amb la família humana sobre els problemes del món, com a signe de solidaritat i de respectuós afecte².

En aquesta mateixa perspectiva, amb el Jubileu de la Misericòrdia, desitjo convidar l'Església a resar i treballar perquè tot cristià pugui desenvolupar un cor humil i compassiu, capaç d'anunciar i testimoniar la misericòrdia, de «perdonar i de donar», d'obrir-se «als qui viuen en les més contradictòries perifèries existencials, que amb sovint el món modern crea d'una manera dramàtica», sense caure'n «en la indiferència que humilia, en l'habitualitat que anestesia l'ànim i impedeix de descobrir la novetat, en el cinisme que destrueix»³.

Hi ha moltes raons per creure en la capacitat de la humanitat que actua conjuntament en solidaritat, en el reconeixement de la mateixa interconnexió i interdependència, preocupant-se pels membres més fràgils i la protecció del bé comú. Aquesta actitud de coresponsabilitat solidària és en l'arrel de la vocació fonamental a la fraternitat i a la vida comuna. La dignitat i les relacions interpersonals ens constitueixen com éssers humans, volguts per Déu a la seva imatge i semblança. Com a criatures dotades d'inalienable dignitat, nosaltres existim en relació amb els nostres germans i germanes, davant de qui tenim una responsabilitat i amb els quals actuem en solidaritat. Fora d'aquesta relació, seríem menys humans. Precisament per això, la indiferència representa una amenaça per a la família humana. Quan ens encaminem per un nou any, desitjo convidar tots a reconèixer aquest fet, per vèncer la indiferència i conquerir la pau.

Algunes formes d'indiferència

3. És cert que l'actitud de l'indiferent, de qui tanca el cor per no prendre en consideració els altres, de qui tanca els ulls per no veure allò que l'envolta o s'evadeix per no ser tocat pels problemes dels altres, caracteritza una tipologia humana bastant difosa i present en cada època de la història. Però en els nostres dies, aquesta tipologia ha superat decididament l'àmbit individual per assumir una dimensió global i produir el fenomen de la «globalització de la indiferència».

1 Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. *Gaudium et spes*, 1

2 Cf. *ibíd.*, 3.

3 Butlla de convocatòria del Jubileu extraordinari de la Misericòrdia *Misericordiae vultus*, 14-15.

La primera forma d'indiferència en la societat humana és la indiferència davant de Déu, de la qual brolla també la indiferència davant del proïsme i davant del creat. Això és un dels efectes greus d'un fals humanisme i del materialisme pràctic, combinats amb un pensament relativista i nihilista. L'home pensa en ser l'autor de si mateix, de la mateixa vida i de la societat; se sent autosuficient; cerca no només reemplaçar Déu, sinó prescindir completament d'Ell. Per tant, creu que no deu res a ningú, excepte a si mateix, i pretén tenir només drets⁴. Contra aquesta autocomprensió errònia de la persona, Benet XVI recordava que ni l'home ni el seu desenvolupament no són capaços de donar-se el seu significat últim per si mateix⁵; i precedentment, Pau VI havia afirmat que «no hi ha, doncs, més que un humanisme veritable que s'obre a l'Absolut, en el reconeixement d'una vocació, que dona la idea veritable de la vida humana»⁶.

La indiferència davant del proïsme assumeix diferents formes. Hi ha qui està ben informat, es-colta la ràdio, llegeix els diaris o veu programes de televisió, però ho fa de manera frívola, gai-rebé per mer costum: aquestes persones coneixen vagament els dramemes que afligeixen a la humanitat però no se senten compromeses, no viuen la compassió. Aquesta és l'actitud de qui sap, però té la mirada, la ment i l'acció dirigida cap a si mateix. Desgraciadament, hem de constatar que l'augment de les informacions, pròpies

4 Cf. Benet XVI, Carta. enc. *Caritas in veritate*, 43.

5 Cf. *ibid.*, 16.

6 Carta. enc. *Populorum progressio*, 42.

VINS DE MISSA

DE MULLER, S. A

CASA FUNDADA EL 1851

Medalla d'Or a l'Exposició Vaticana de 1888 (S.S. Lleó XIII)
Proveïdors de SS.SS. Pius X, Benet XV. Pius XII i Joan XXIII
GARANTIA D'ABSOLUTA PURESA I D'EXQUISIDA QUALITAT

Camí Pedra Estela, 34 - 43205 REUS (Tarragona)
Tels.: 977 75 74 73 - 977 75 62 65 - Fax 977 77 11 29

del nostre temps, no significa per si mateix un augment d'atenció als problemes, si no va acompanyat per una obertura de les consciències en sen-tit solidari⁷. Més encara, això pot comportar una certa saturació que anestèsia i, en certa me-sura, relativitza la gravetat dels problemes. «Alguns simplement es delecten culpant els pobres i els països pobres dels seus propis mals, amb indegudes generalitzacions, i pretenen trobar la solució en una “educació” que els tranquil·litzi i els converteixi en éssers domesticats i inofensius. Això es torna encara més irritant si els exclosos veuen créixer aquest càncer social que és la corrupció profundament arrelada a molts països —en els seus governs, empresaris i institucions—, qualsevol que sigui la ideologia política dels governants»⁸.

La indiferència es manifesta en altres casos com a falta d'atenció davant de la realitat circumstant, especialment la més llunyana. Algunes persones prefereixen no buscar, no informar-se i viuen el seu benestar i la seva comoditat indiferents al crit de dolor de la humanitat que pateix. Gairebé sense adonar-nos-en, ens hem convertit en incapaços de sentir compassió pels altres, pels seus drames; no ens interessa preocupar-nos-en, com si allò que se'ls esdevé fos una responsabilitat que ens és aliena, que no ens competeix⁹. «Quan estem bé i ens sentim a gust, ens oblidem dels altres (quelcom que Déu Pare no fa mai), no ens interessen els seus problemes, ni els seus sofriments, ni les injustícies que pateixen... Llavors el nostre cor cau en la indiferència: jo estic relativament bé i a gust, i m'oblido dels qui no estan bé»¹⁰.

En viure en una casa comuna, no podem deixar d'interrogar-nos sobre el seu estat de salut, com he intentat fer en la *Laudato si'*. La contaminació de les aigües i de l'aire, l'explotació indiscriminada dels boscos, la destrucció de l'ambient, són sovint fruit de la indiferència de l'home respecte als altres, perquè tot està relacionat. Com també el comportament de l'home amb els animals influeix sobre les seves relacions amb els altres¹¹, per no parlar de qui es permet fer en una altra part allò que no óssa fer a la seva pròpia casa¹².

En aquests i en altres casos, la indiferència provoca sobretot entossudiment i distanciament, i acaba d'aquesta manera contribuint a la manca de pau amb Déu, amb el proïsme i amb la creació.

La pau amenaçada per la indiferència globalitzada

4. La indiferència davant de Déu supera l'esfera íntima i espiritual de cada persona i arriba a l'esfera pública i social. Com afirmava Benet XVI, «existeix un vincle íntim

7 «La societat cada vegada més globalitzada ens fa més propers, però no més germans. La raó, per si sola, és capaç d'acceptar la igualtat entre els homes i d'establir una convivència cívica entre ells, però no aconseguix fundar la germanat» (Benet XVI, Carta. enc. *Caritas in veritate*, 19).

8 Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 60.

9 Cf. *ibíd.*, 54.

10 *Missatge per a la Quaresma 2015*.

11 Cf. Carta. enc. *Laudato si'* 92.

12 Cf. *ibíd.*, 51.

entre la glorificació de Déu i la pau dels homes sobre la terra»¹³. En efecte, «sense una obertura a la transcendència, l'home cau fàcilment presa del relativisme, resultant-li difícil actuar d'acord amb la justícia i treballar per la pau»¹⁴. L'oblit i la negació de Déu, que porten l'home a no reconèixer alguna norma per sobre de si i a prendre només, a si mateix com a norma, han produït crueltat i violència sense mesura¹⁵.

En el pla individual i comunitari, la indiferència davant del proïsme, filla de la indiferència davant de Déu, assumeix l'aspecte d'inèrcia i despreocupació, que alimenta el persistir de situacions d'injustícia i greu desequilibri social, que, al seu torn, poden conduir a conflictes o, en tot cas, generar un clima d'insatisfacció que corre el risc d'acabar, abans o després, en violència i inseguretat.

En aquest sentit la indiferència, i la despreocupació que es deriva, constitueixen una falta greu al deure que té cada persona de contribuir, en la mesura de les seves capacitats i del paper que exerceix en la societat, al bé comú, de manera particular a la pau, que és un dels béns més preciosos de la humanitat¹⁶.

Quan afecta el pla institucional, la indiferència respecte a l'altre, a la seva dignitat, als seus drets fonamentals i a la seva llibertat, unida a una cultura orientada al guany i a l'hedonisme, afavoreix, i de vegades justifica, actuacions i polítiques que acaben per constituir amenaces a la pau. L'esmentada actitud d'indiferència pot arribar també a justificar algunes polítiques econòmiques deplorables, premonitòries d'injustícies, divisions i violències, amb vista a aconseguir el benestar propi o el de la nació. En efecte, no és estrany que els projectes econòmics i polítics dels homes tinguin per objectiu conquerir o mantenir el poder i la riquesa, fins i tot a costa de trepitjar els drets i les exigències fonamentals dels altres. Quan les poblacions es veuen privada dels seus drets fonamentals, com l'aliment, l'aigua, l'assistència sanitària o la feina, se senten temptades de prendre'ls per la força¹⁷.

A més, la indiferència respecte a l'ambient natural, afavorint la desforestació, la contaminació i les catàstrofes naturals que desarrelen comunitats senceres del seu ambient de vida, forçant-les a la precarietat i a la inseguretat, crea noves pobreses, noves

13 *Discurs als membres del Cos Diplomàtic acreditat davant de la Santa Seu*, 7 gener 2013.

14 *Ibid.*

15 Cf. Benet XVI, *Intervenció durant la Jornada de reflexió, diàleg i oració per la pau i la justícia al món*, Assís, 27 octubre 2011.

16 Cf. Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 217-237.

17 « Però fins que no es reverteixin l'exclusió i la desigualtat dins una societat i entre els diversos pobles serà impossible eradicar la violència. S'acusa de la violència els pobres i els pobles pobres però, sense igualtat d'oportunitats, les diverses formes d'agressió i de guerra trobaran un brou de cultiu que tard o d'hora provocarà la seva explosió. Quan la societat —local, nacional o mundial— abandona a la perifèria una part de si mateixa, no hi haurà programes polítics ni recursos policials o d'intel·ligència que puguin assegurar indefinidament la tranquil·litat. Això no succeeix només perquè la desigualtat provoca la reacció violenta dels exclosos del sistema, sinó perquè el sistema social i econòmic és injust a la seva arrel. Així com el bé tendeix a comunicar-se, el mal consentit, que és la injustícia, tendeix a expandir la seva potència danyosa i a soscavar silenciosament les bases de qualsevol sistema polític i social per més sòlid que sembli.» (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 59).

situacions d'injustícia de conseqüències sovint nefastes en termes de seguretat i de pau social. Quantes guerres hi ha hagut i quantes es combatran encara a causa de la falta de recursos o per satisfer la insaciable demanda de recursos naturals?¹⁸

De la indiferència a la misericòrdia: la conversió del cor

5. Fa un any, en el Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau «no més esclaus, sinó germans», em vaig referir a la primera icona bíblica de la fraternitat humana, la de Caïn i Abel (cf. Gn 4,1-16), i ho vaig fer per cridar l'atenció sobre la manera en què va ser traïda aquesta primera fraternitat. Caïn i Abel són germans. Provenen els dos del mateix ventre, són iguals en dignitat, i creats a imatge i semblança de Déu; però la seva fraternitat creacional es trenca. «Caïn, a més de no suportar el seu germà Abel, el mata per enveja, cometent el primer fratricidi»¹⁹. El fratricidi es converteix en paradigma de la traïció, i el rebuig per part de Caïn de la fraternitat d'Abel és la primera ruptura de les relacions de germanat, solidaritat i respecte mutu.

Déu intervé llavors per cridar l'home a la responsabilitat davant del seu semblant, com va fer amb Adam i Eva, els primers pares, quan van trencar la comunió amb el Creador. «Llavors el Senyor va preguntar a Caïn: “On és el teu germà, Abel? Ell va respondre: “No ho sé. Que pot-ser sóc el guardià del meu germà? El Senyor li replicà: Què has fet? La sang del teu germà clama a mi des de la terra!”» (Gn 4,9-10).

Caïn diu que no sap el que li ha succeït al seu germà, diu que no és el seu guardià. No se sent responsable de la seva vida, de la seva sort. No se sent implicat. És indiferent davant del seu germà, malgrat que ambdós estiguin units pel mateix origen. Quina tristesa! Quin drama fraternal, familiar, humà! Aquesta és la primera manifestació de la indiferència entre germans. En canvi, Déu no és indiferent: la sang d'Abel té gran valor davant dels seus ulls i demana a Caïn que reti comptes d'ella. Per tant, Déu es revela des de l'inici de la humanitat com Aquell que s'interessa per la sort de l'home. Quan més tard els fills d'Israel estan sota l'esclavitud a Egipte, Déu intervé novament. Diu a Moisès: «He vist l'opressió del meu poble a Egipte i he sentit com clama per culpa dels seus explotadors. Conec els seus sofriments; per això he baixat a alliberar-lo del poder dels egipcis i fer-lo pujar des d'Egipte cap a un país bo i espaiós, un país que regalima llet i mel» (Ex 3,7-8). És important destacar els verbs que descriuen la intervenció de Déu: Ell veu, sent, coneix, baixa, allibera. Déu no és indiferent. Està atent i actua.

De la mateixa manera, Déu, en el seu Fill Jesús, ha baixat entre els homes, s'ha encarnat i s'ha mostrat solidari amb la humanitat en tot, menys en el pecat. Jesús s'identificava amb la humanitat: «el primer d'una multitud de germans.» (Rm 8,29). Ell no es limitava a ensenyar a la multitud, sinó que es preocupava d'ella, especialment quan la veia famolenca (cf. Mc 6,34-44) o desocupada (cf. Mt 20,3). La seva mirada no estava dirigida només als homes, sinó també als peixos del mar, a les aus del cel, a les plantes i als arbres, petits i grans: abraçava a tota la creació. Certament, ell veu, però no es limita

18 Cf. Carta enc. *Laudato si'* 31; 48.

19 *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 2015*, 2.

a això, ja que toca les persones, parla amb elles, actua en el seu benefici i fa el bé a qui es troba en necessitat. No només, sinó que es deixa commoure i plora (cf. Jn 11,33-44). I actua per posar fi al sofriment, a la tristesa, a la misèria i a la mort.

Jesús ens ensenya a ser misericordiosos com el Pare (cf. Lc 6,36). En la paràbola del bon samarità (cf. Lc 10,29-37) denúncia l'omissió d'ajut davant la urgent necessitat dels semblants: «el va veure i va passar de llarg» (cf. Lc 6,31.32). De la mateixa manera, mitjançant aquest exemple, convida els seus oients, i en particular els seus deixebles, que aprenguin a aturar-se davant dels sofriments d'aquest món per alleujar-los, davant de les ferides dels altres per curar-les, amb els mitjans que tinguin, començant pel mateix temps, malgrat tantes ocupacions. En efecte, la indiferència sovint cerca pretextos: el compliment dels preceptes rituals, la quantitat de coses que cal fer, els antagonismes que ens allunyen els uns dels altres, els prejudicis de tot tipus que ens impedeixen de fer-nos proïsme.

La misericòrdia és el cor de Déu. Per això, ha de ser també el cor de tots els qui es reconeixen membres de l'única gran família dels seus fills; un cor que bat fort allà on la dignitat humana —reflex del rostre de Déu en les seves criatures— estigui en joc. Jesús ens adverteix: l'amor als altres —els estrangers, els malalts, els empresonats, els qui no tenen llar, fins i tot els enemics— és la mesura amb què Déu jutjarà les nostres accions. D'això depèn el nostre destí etern. No és estrany que l'apòstol Pau convidi els cristians de Roma a alegrar-se amb qui s'alegri i a plorar amb aquells que ploren (cf. Rm 12,15), o que aconselli als de Corint organitzar collectes com a signe de solidaritat amb els membres de l'Església que pateixen (cf. 1 Co 16,2-3). I sant Joan escriu: «Si algú que posseeix béns en aquest món veu el seu germà que passa necessitat i li tanca les entranyes, com pot habitar dintre d'ell l'amor de Déu?» (1 Jn 3,17; cf. Jm 2,15-16).

Per això «és determinant per a l'Església i per a la credibilitat del seu anunci que ella visqui i testimonii en primera persona la misericòrdia. El seu llenguatge i els seus gestos han de transmetre misericòrdia per penetrar en el cor de les persones i motivar-les a retrobar el camí per retornar al Pare. La primera veritat de l'Església és l'amor de Crist. D'aquest amor, que arriba fins el perdó i al do de si mateix, l'Església es fa serventa i mitjancera davant els homes. Per tant, allí on l'Església estigui present, allí ha de ser evident la misericòrdia del Pare. En les nos-tres parròquies, en les comunitats, en les associacions i en els moviments, en fi, arreu on hi hagi cristians, tothom ha de poder trobar un oasi de misericòrdia»²⁰.

També nosaltres som cridats a què l'amor, la compassió, la misericòrdia i la solidaritat siguin el nostre veritable programa de vida, un estil de comportament en les nostres relacions dels uns amb els altres²¹. Això demana la conversió del cor: que la gràcia de Déu transformi el nostre cor de pedra a un cor de carn (cf. Ez 36,26), capaç d'obrir-se als altres amb autèntica solidaritat. Aquesta és molt més que un «sentiment superficial

20 Butlla de convocatòria del Jubileu extraordinari de la Misericòrdia *Misericordiae vultus*, 12.

21 Cf. *ibid.*, 13.

pels mals de tantes persones, properes o llunyanes»²². La solidaritat «és la determinació ferma i perseverant d'esmerçar-se pel bé comú; és a dir, pel bé de tots i cada un, perquè tots siguem veritablement responsables de tots»²³, perquè la compassió sorgeix de la fraternitat.

Així entesa, la solidaritat constitueix l'actitud moral i social que millor respon a la presa de consciència de les ferides del nostre temps i de la innegable interdependència que augmenta cada vegada més, especialment en un món globalitzat, entre la vida de la persona i de la seva comunitat en un determinat lloc, així com la dels altres homes i dones de la resta del món²⁴.

Promoure una cultura de solidaritat i misericòrdia per vèncer la indiferència

6. La solidaritat com a virtut moral i actitud social, fruit de la conversió personal, exigeix el compromís de tots aquells que tenen responsabilitats educatives i formatives.

En primer lloc em dirigeixo a les famílies, cridades a una missió educativa primària i imprescindible. Elles constitueixen el primer lloc on es viuen i es transmeten els valors de l'amor i de la fraternitat, de la convivència i del compartir, de l'atenció i de la cura de l'altre. Elles són també l'àmbit privilegiat per a la transmissió de la fe des d'aquells primers simples gestos de devoció que les mares ensenyen als fills²⁵.

Els educadors i els formadors que, a l'escola o en els diferents centres d'associació infantil i juvenil, tenen l'ardua tasca d'educar els nens i joves, estan cridats a prendre consciència que la seva responsabilitat té a veure amb les dimensions morals, espirituals i socials de la persona. Els valors de la llibertat, del respecte recíproc i de la solidaritat es transmeten des de la més tendra infantesa. Adreçant-se als responsables de les institucions que tenen responsabilitats educatives, Benet XVI afirmava: «Que tot ambient educatiu sigui un lloc d'obertura a l'altre i al transcendent, lloc de diàleg, de cohesió i d'escolta, en què el jove se senti valorat en les seves pròpies potencialitats i riquesa interior, i aprengui a apreciar els germans. Que ensenyi a agrair l'alegria que brolla de viure dia a dia la caritat i la compassió pel proïsme, i de participar activament en la construcció d'una societat més humana i fraterna»²⁶.

Els qui es dediquen al món de la cultura i dels mitjans de comunicació social tenen també una responsabilitat en el camp de l'educació i la formació, especialment en la societat contemporània, en la qual l'accés als instruments de formació i de comunicació està cada vegada més estès. La seva comesa és sobretot la de posar-se al servei de la veritat i no d'interessos particulars. En efecte, els mitjans de comunicació «no només informen, sinó que també formen l'espirit dels seus destinataris i, per tant, poden donar una

22 Joan Pau II, Carta. enc. *Sollicitudo rei socialis*, 38.

23 *Ibid.*

24 Cf. *ibid.*

25 Cf. *Catequesi* durant l'Audiència general (7 gener 2015).

26 *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 2012*, 2.

aportació notable a l'educació dels joves. És important tenir present que els llaços entre educació i comunicació són molt estrets: en efecte, l'educació es produeix mitjançant la comunicació, que influeix positivament o negativament en la formació de la persona»²⁷. Els qui s'ocupen de la cultura i els mitjans haurien també de vigilar perquè la manera en què s'obtenen i es difonen les informacions sigui sempre jurídica-ment i moralment lícita.

La pau: fruit d'una cultura de solidaritat, misericòrdia i compassió

7. Conscients de l'amenaça de la globalització de la indiferència, no podem deixar de reconèixer que, a l'escenari descrit anteriorment, es donen també nombroses iniciatives i accions positives que testimonien la compassió, la misericòrdia i la solidaritat de les quals l'home és capaç.

Voldria recordar alguns exemples d'actuacions lloables, que demostren com cada un pot vèncer la indiferència si no aparta la mirada del seu proïsme, i que constitueixen bones pràctiques al camí cap a una societat més humana.

Hi ha moltes organitzacions no governamentals i associacions caritatives dins de l'Església, i fora d'ella, els membres de les quals, en ocasió d'epidèmies, calamitats o conflictes armats, afronten fatigues i perills per tenir cura dels ferits i malalts, com també per enterrar els difunts. Juntament amb ells, desitjo esmentar les persones i les associacions que ajuden els emigrants que travessen deserts i solquen els mars a la recerca de millors condicions de vida. Aquestes accions són obres de misericòrdia, corporals i espirituals, sobre les quals serem jutjats al terme de la nostra vida.

Em dirigeixo també als periodistes i fotògrafs que informen a l'opinió pública sobre les situacions difícils que interpel·len les consciències, i els quals es baten en defensa dels drets humans, sobretot de les minories ètniques i religioses, dels pobles indígenes, de les dones i dels nens, així com de tots aquells que viuen en condicions de més vulnerabilitat. Entre ells hi ha també molts sacerdots i missioners que, com a bons pastors, romanen al costat dels seus fidels i els sostenen malgrat els perills i dificultats, de manera particular durant els conflictes armats.

A més, nombroses famílies, enmig de tantes dificultats laborals i socials, s'esforcen concreta-ment a educar els fills «contracorrent», amb tants sacrificis, en els valors de la solidaritat, la compassió i la fraternitat. Moltes famílies obren els seus cors i les seves cases a qui té necessitat, com els refugiats i els emigrants. Desitjo agrair particularment a totes les persones, les famílies, les parròquies, les comunitats religioses, els monestirs i els santuaris, que han respost ràpidament a la meva crida, a acollir una família de refugiats²⁸.

Finalment, desitjo esmentar els joves que s'uneixen per realitzar projectes de solidaritat, i tots aquells que obren les mans per ajudar el proïsme necessitat a les seves ciu-

27 *Ibid.*

28 Cf. *Angelus* 6 de setembre 2015.

tats, al seu país o en altres regions del món. Vull agrair i animar tots aquells que treballen en accions d'aquest tipus, encara que no se'ls doni publicitat: la seva fam i set de justícia serà sadollada, la seva misericòrdia farà que trobin misericòrdia i, com a treballadors de la pau, seran anomenats fills de Déu (cf. Mt 5,6-9).

La pau en el signe del Jubileu de la Misericòrdia

8. En l'esperit del Jubileu de la Misericòrdia, cada un és cridat a reconèixer com es manifesta la indiferència en la pròpia vida, i a adoptar un compromís concret per contribuir a millorar la realitat on viu, a partir de la mateixa família, del seu veïnat o l'ambient de la feina.

Els Estats estan cridats també a fer gestos concrets, actes de valentia envers les persones més fràgils de la seva societat, com els empresonats, els emigrants, els aturats i els malalts.

Pel que es refereix als detinguts, en molts casos és urgent que s'adoptin mesures concretes per millorar les condicions de vida a les presons, amb una atenció especial per als qui hi són detinguts en espera de judici ²⁹, tenint en compte la finalitat reeducativa de la sanció penal i avaluant la possibilitat d'introduir en les legislacions nacionals penes alternatives a la presó. En aquest context, desitjo renovar la crida a les autoritats estatals per abolir la pena de mort allà on encara vigeix, i considerar la possibilitat d'una amnistia.

Respecte als emigrants, voldria adreçar una invitació a repensar les legislacions sobre els emigrants, perquè estiguin inspirades en la voluntat d'acollida, en el respecte dels deures i responsabilitats recíprocs, i puguin facilitar la integració dels emigrants. En aquesta perspectiva, s'hauria de prestar una atenció especial a les condicions de residència dels emigrants, recordant que la clandestinitat corre el risc d'arrossegar-los a la criminalitat.

Desitjo, a més, aquest Any jubilar, formular una crida urgent als responsables dels Estats per fer gestos concrets en favor dels nostres germans i germanes que pateixen per la falta de treball, terra i sostre. Penso en la creació de llocs de treball digne per afrontar la ferida social de la desocupació, que afecta un gran nombre de famílies i de joves i té conseqüències gravíssimes sobre tota la societat. La falta de treball incideix greument en el sentit de dignitat i en l'esperança, i pot ser compensada només parcialment pels subsidis, si bé necessaris, destinats als aturats i a les seves famílies. Una atenció especial hauria de ser dedicada a les dones —desgraciadament encara discriminades en el camp del treball— i a algunes categories de treballadors, les condicions de les quals són precàries o perilloses i les retribucions de les quals no són adequades a la importància de la seva missió social.

29 Cf. *Discurs a una delegació de l'Associació internacional de dret penal*, 23 d'octubre 2014.

Finalment, voldria convidar a realitzar accions eficaces per millorar les condicions de vida dels malalts, garantint a tots l'accés als tractaments mèdics i als medicaments indispensables per a la vida, inclosa la possibilitat d'atenció domiciliària.

Els responsables dels Estats, dirigint la mirada més enllà de les pròpies fronteres, també estan cridats i convidats a renovar les seves relacions amb altres pobles, permetent a tots una participació efectiva i inclusió en la vida de la comunitat internacional, perquè s'arribi a la fraternitat també dins de la família de les nacions.

En aquesta perspectiva, desitjo dirigir una triple crida perquè s'eviti arrossegar altres pobles a conflictes o guerres que destrueixen no només les riqueses materials, culturals i socials, sinó també —i per molt temps— la integritat moral i espiritual; per abolir o gestionar de manera sostenible el deute internacional dels Estats més pobres; per adoptar polítiques de cooperació que, més que doblegar-se a les dictadures d'algunes ideologies, siguin respectuoses dels valors de les poblacions locals i que, en qualsevol cas, no perjudiquin el dret fonamental i inalienable dels nens per néixer.

Confio aquestes reflexions, juntament amb els millors desitjos per al nou any, a la intercessió de Maria Santíssima, Mare atenta a les necessitats de la humanitat, perquè ens obtingui del seu Fill Jesús, Príncep de la Pau, el compliment de les nostres súpliques i la benedicció del nostre compromís quotidià en favor d'un món fraterne i solidari.

Vaticà, 8 de desembre de 2015. Solemnitat de la Immaculada Concepció de la Santíssima Verge Maria. Obertura del Jubileu Extraordinari de la Misericòrdia.

FRANCISCUS

fulgencio villar s.l.

EMPRESA CONSTRUCTORA

CONSTRUCCIONS I REHABILITACIONS

C/ Sant Carles i Sant Josep, 4-6 - 43201 Reus (Tarragona)
Tel./fax 977 320 368 · Mòbil 617 467 919 · fulgenciovillar@terra.es

MISSATGE

“Urbi et Orbi” del dia de Nadal 2015

Benvolguts germans i germanes, bon Nadal!

Crist ha nascut per nosaltres, exultem en el dia de la nostra salvació!

Obrim els nostres cors per a rebre la gràcia d'aquest dia, que és ell mateix: Jesús és el «dia» lluminós que ha sortit a l'horitzó de la humanitat. Dia de misericòrdia, en el qual Déu Pare ha revelat a la humanitat la seva immensa tendresa. Dia de llum que esvaeix les tenebres de la por i de l'angoixa. Dia de pau, en què esdevé possible trobar-se, dialogar i, sobretot, reconciliar-se. Dia de joia: una «joia gran» per als petits i els humils, i per a tot el poble (cf. Lc 2,10).

En aquest dia, de Maria Verge, ha nascut Jesús, el Salvador. El bressol ens fa veure el «senyal» que Déu ens ha donat: «Trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora» (Lc 2,12). Com els pastors de Betlem, també nosaltres anem a veure aquest senyal, aquest esdeveniment que cada any es renova en l'Església. El Nadal és un esdeveniment que es renova en cada família, en cada parròquia, en cada comunitat que acull l'amor de Déu encarnat en Jesucrist. Com Maria, l'Església mostra a tothom el «senyal» de Déu: l'Infant que ella ha portat en el seu ventre i que ha donat a llum, però que és fill de l'Altíssim, perquè «ve de l'Esperit Sant» (Mt 1,20). Per això ell és el Salvador, perquè és l'Anyell de Déu que lleva el pecat del món (cf. Jn 1,29). Juntament amb els pastors, prostrem-nos davant l'Anyell, adorem la Bondat de Déu feta carn, i deixem que les llàgrimes del penediment omplin els nostres ulls i netegin el nostre cor. Tots en tenim necessitat!

Ell, només ell, pot salvar. Només la Misericòrdia de Déu pot alliberar la humanitat de tantes formes de mal, a vegades monstruoses, que l'egoisme li genera. La gràcia de Déu pot convertir els cors i obrir camins de sortida de situacions humanament insalvables.

Allí on neix Déu, neix l'esperança: ell porta l'esperança. Allí on neix Déu, neix la pau. I allí on neix la pau, no hi ha més lloc per a l'odi i per a la guerra. Això no obstant, allí on va venir al món el Fill de Déu encarnat, continua havent-hi tensions i violències, i la pau és un do que cal invocar i construir. Que israelians i palestins reprenguin el diàleg directe i arribin a un acord que permeti els dos pobles de viure junts en harmonia, superant un conflicte que els ha contraposat llargament, amb greus repercussions a tota la regió.

Demaneu al Senyor que l'entesa assolida en el si de les Nacions Unides aconseguixi com més aviat millor silenciar la remor de les armes a Síria i posar remei a la gravíssima situació humanitària de la població esgotada. I també és urgent que l'acord sobre Líbia trobi el suport de tots, a fi que se superin les greus divisions i violències que afligeixen el país. Que l'atenció de la Comunitat internacional es fixi unànimement a posar fi a les atrocitats, tant en aquests països com a l'Iraq, al Iemen i a l'Àfrica subsahariana, on continuen havent-hi víctimes nombroses que provoquen un sofriment immens, i ni tan sols

respecten el patrimoni històric i cultural de pobles sencers. El meu pensament s'adreça també a tots aquells que han estat colpits per actes atroços de terrorisme, en particular les recents massacres que han tingut lloc al cel d'Egipte, de Beirut, de París, de Bamako i de Tunísia.

Que l'Infant Jesús doni consol i força als nostres germans, perseguits a tants llocs del món per raó de la fe. Són els nostres màrtirs d'avui.

Pau i concòrdia demanem per a l'estimada població de la República Democràtica del Congo, del Burundi i del sud del Sudan perquè, mitjançant el diàleg, es reforci el compromís comú per a l'edificació d'una societat civil animada per un esperit sincer de reconciliació i de comprensió recíproca.

Que el Nadal porti pau veritable també a Ucraïna, ofereixi alleujament als qui pateixen les conseqüències del conflicte i inspire la voluntat de portar a compliment els acords presos per a restablir la concòrdia a tot el país.

Que la joia d'aquest dia illumini els esforços del poble colombià per tal que, animat per l'esperança, continuï amb el compromís de perseguir els desitjos de pau.

Allí on neix Déu, neix l'esperança; i allí on neix l'esperança, les persones retroben la dignitat. Això no obstant, fins i tot avui dia els homes i les dones són privats de la seva dignitat humana i, com l'infant Jesús, pateixen fred, pobresa i rebuig dels homes. Que arribi avui la nostra proximitat als més indefensos, sobretot als nens soldat, a les dones que pateixen violència, a les víctimes del tràfic de persones i del narcotràfic.

Que no manqui el nostre suport a tots aquells que fugen de la misèria i de la guerra, viatjant en condicions sovint inhumanes i fins i tot arriscant la vida. Que siguin recompensats amb benediccions abundants tots aquells que, individualment o a nivell d'Estat, s'esforcen amb generositat per a socórrer i acollir els nombrosos migrants i refugiats, ajudant-los a construir un futur digne per a ells i per als seus estimats i a integrar-se als costums de la societat que els rep.

Que en aquest dia de festa, el Senyor restauri l'esperança a tots aquells que han treballat —en són tants!— per a donar suport al compromís dels qui tenen responsabilitats comunes i per a tutelar la dignitat de cada vida humana.

Allí on neix Déu floreix la misericòrdia. Aquest és el do més preciós que Déu ens fa, particularment en aquest any jubilar, en què som cridats a descobrir la tendresa que el nostre Pare celestial té envers cadascun de nosaltres. Que el Senyor faci experimentar particularment als presos el seu amor misericordiós que guareix les ferides i venç el mal.

I així, també avui exultem en el dia de la nostra salvació. Contemplant el bressol, fixem l'esguard en els braços oberts de Jesús que ens mostren l'abraçada misericordiosa de Déu, mentre escoltem el rondineig del Nen que ens xiuxiueja: «Per amor dels meus germans i amics, deixeu-me dir: "Que hi hagi pau dintre teu"» (Sl 121 [122],8).

Salutacions posteriors al Missatge Urbi et Orbi

A vosaltres, estimats germans i germanes d'arreu del món, reunits en aquesta plaça, i a tots aquells de països diversos que us hi afegiu a través de la ràdio, la televisió i els altres mitjans de comunicació, dirigeixo la meva salutació més cordial.

És el Nadal de l'Any Sant de la Misericòrdia, per això us desitjo a tots que pugueu acollir en la vostra vida la misericòrdia de Déu, que Jesucrist ens ha donat, per a ser misericordiosos amb els nostres germans. Així farem créixer la pau! Bon Nadal!

Audiències generals “Jubileu de la Misericòrdia”

PER QUÈ UN JUBILEU DE LA MISERICÒRDIA?

9 de desembre de 2015

Estimats germans i germanes, bon dia!

Ahir vaig obrir aquí, a la basílica de Sant Pere, la porta santa del Jubileu de la Misericòrdia, després d'haver-la ja obert a la Catedral de Bangui, a l'Àfrica Central. Avui voldria reflexionar juntament amb vosaltres sobre el significat d'aquest Any Sant, responent a la pregunta: Per què un Jubileu de la misericòrdia? Què vol dir això?

L'Església necessita aquest moment extraordinari. No dic: «És bo per a l'Església aquest moment extraordinari.» Dic: «L'Església necessita aquest moment extraordinari.» En la nostra època de canvis profunds, l'Església està cridada a oferir la seva contribució peculiar, fent visibles els signes de la presència i de la proximitat de Déu. I el Jubileu és un temps favorable per a tots nosaltres, perquè contemplant la misericòrdia divina, que supera qualsevol límit humà i resplendeix sobre l'obscuritat del pecat, puguem ser testimonis més convençuts i eficaços.

Girar els ulls a Déu, pare misericordiós, i als germans que necessiten misericòrdia, significa centrar l'atenció sobre el contingut essencial de l'Evangeli: Jesús, la misericòrdia feta carn, que fa visible als nostres ulls el gran misteri de l'amor trinitari de Déu. Celebrar un Jubileu de la misericòrdia equival a posar altra vegada al centre de la nostra vida personal i de les nostres comunitats el que és específic de la fe cristiana, és a dir Jesucrist, el Déu misericordiós.

Un Any Sant, per tant, per a viure la misericòrdia. Sí, estimats germans i germanes, aquest Any Sant ens és ofert per a experimentar en la nostra vida el toc dolç i suau del perdó de Déu, la seva presència a prop nostre i la seva proximitat especialment en els moments de més necessitat.

Aquest Jubileu, en definitiva, és un moment privilegiat perquè l'Església aprengui a escollir només «allò que a Déu agrada més». I què és allò que «a Déu agrada més»?

Perdonar els seus fills, tenir misericòrdia d'ells, per tal que ells puguin també perdonar els germans, resplendint com torxes de la misericòrdia de Déu en el món. Això és el que a Déu agrada més. Sant Ambròs, en un llibre de teologia que havia escrit sobre Adam, agafa la història de la creació del món i diu que Déu cada dia, després d'haver fet una cosa —la lluna, el sol o els animals— diu: «I Déu veié que això era bo.» Però quan va fer l'home i la dona, la Bíblia diu: «Veié que això era bo de debò.» Sant Ambròs es pregunta «Però per què diu «bo de debò»? Per què Déu està tan content després de la creació de l'home i de la dona?» Perquè per fi té algú a qui perdonar. És bonic això: la joia de Déu és perdonar, l'ésser de Déu és misericòrdia. Per això en aquest Any hem d'obrir els cors, perquè aquest amor, aquesta joia de Déu ens ompli a tots d'aquesta misericòrdia. El Jubileu serà un «temps favorable» per a l'Església si aprenem a escollir «allò que a Déu agrada més», sense caure en la temptació de pensar que hi hagi cap altra cosa més important o prioritària. No hi ha res més important que escollir «allò que a Déu agrada més», és a dir la seva misericòrdia, el seu amor, la seva tendresa, la seva abraçada, les seves carícies!

També la necessària obra de renovament de les institucions i de les estructures de l'Església és un mitjà que ens ha de conduir a fer l'experiència viva i vivificant de la misericòrdia de Déu que, només ella, pot garantir a l'Església ser aquella ciutat col·locada sobre una muntanya que no pot romandre amagada (cf. Mt 5,14). Resplendeix només una Església misericordiosa! Si, encara que només fos per un moment, ens oblidéssim que la misericòrdia és «allò que a Déu agrada més», tots els nostres esforços serien inútils, perquè ens convertiríem en esclaus de les nostres institucions i de les nostres estructures, per més renovades que poguessin ser. Però seríem sempre esclaus.

«Sentir fortament en nosaltres la joia d'haver estat retrobats per Jesús, que com a Bon Pastor ha vingut a buscar-nos perquè ens havíem perdut» (Homilia en les Primeres Vespres del Diumenge de la Divina Misericòrdia, 11 d'abril de 2015): aquest és l'objectiu que l'Església es proposa en aquest Any Sant. Així reforçarem en nosaltres la certesa que la misericòrdia pot contribuir realment a la construcció d'un món més humà. Especialment en aquests temps nostres en els quals el perdó és un convidat poc comú en els àmbits de la vida humana, la crida a la misericòrdia es fa més urgent, i això a tot arreu: a la societat, a les institucions, a la feina i també a la família.

Certament algú podria objectar: «Però, Pare, l'Església, en aquest Any, no hauria de fer alguna cosa més? És just contemplar la misericòrdia de Déu, però hi ha moltes necessitats urgents!» És veritat, hi ha molt a fer, i jo per la meua part no em canso de recordar-ho. Però cal tenir present que, a l'arrel de l'oblit de la misericòrdia, hi ha sempre l'amor propi. En el món, això pren la forma de la recerca dels interessos propis, dels plaers i honors units a la voluntat d'acumular riqueses, mentre la vida dels cristians sovint es disfressa d'hipocresia i de mundanitat. Totes aquestes coses són contràries a la misericòrdia. Els moviments de l'amor propi, que fan que la misericòrdia sigui estrangera en el món, són tants i tan nombrosos que sovint no estem ni en condició de reconèixer-los com a límits i com a pecat. Per això és necessari reconèixer que som pecadors, per a reforçar en nosaltres la certesa de la misericòrdia divina. «Senyor, jo sóc un pecador; Senyor,

jo sóc una pecadora: vine amb la teva misericòrdia.» Aquesta és una pregària bellíssima. És una pregària fàcil de dir cada dia: «Senyor, sóc un pecador; Senyor, sóc una pecadora: vine amb la teva misericòrdia.»

Estimats germans i germanes, espero que, en aquest Any Sant cada un de nosaltres faci l'experiència de la misericòrdia de Déu per a ser testimonis «d'allò que a ell agrada més.» És ser ingenu creure que això pot canviar el món? Sí, parlant humanament és de ximpls, però «el que sembla insensat en l'obra de Déu és més savi que la saviesa dels homes, i allò que sembla feble en l'obra de Déu és més fort que no pas els homes» (1Co 1,25).

ELS SIGNES DEL JUBILEU

16 de desembre de 2015

Estimats germans i germanes, bon dia!

Diumenge passat es va obrir la porta santa a la Catedral de Roma, la Basílica de Sant Joan al Laterà, i es va obrir una porta de la misericòrdia a la Catedral de cada diòcesi del món, també als santuaris i a les esglésies indicades pels bisbes. El Jubileu se celebra a tot el món, no sols a Roma. He desitjat que aquest signe de la porta santa sigui present en cada Església particular, perquè el Jubileu de la Misericòrdia pugui ser una experiència compartida per tothom. L'Any Sant, d'aquesta manera, ha començat a tota l'Església i se celebra a cada diòcesi com a Roma. La primera porta santa va ser oberta en el cor de l'Àfrica. I Roma, aquí, és el signe visible de la comunió universal. Tant de bo aquesta comunió eclesial pugui ser cada vegada més intensa, perquè l'Església sigui en el món el signe vivent de l'amor i de la misericòrdia del Pare.

La data del 8 de desembre ha volgut remarcar aquesta exigència, relacionant, a 50 anys de distància, l'inici del Jubileu amb la conclusió del Concili Ecumènic Vaticà II. De fet, el Concili va contemplar i presentar l'Església a la llum del misteri de la comunió. Estesa per tot el món i articulada en tantes Esglésies particulars, és sempre tanmateix l'única Església de Jesucrist, la que ell ha volgut i per la qual s'ha ofert a si mateix. L'Església «una» que viu de la mateixa comunió de Déu.

Aquest misteri de comunió, que fa que l'Església sigui signe de l'amor del Pare, creix i madura en el nostre cor, quan l'amor, que reconeixem en la creu de Crist i en el qual ens submergim, ens fa estimar com nosaltres mateixos som estimats per ell. Es tracta d'un amor sense fi, que té el rostre del perdó i de la misericòrdia.

Però la misericòrdia i el perdó no han de quedar reduïts a paraules boniques, sinó que s'han de fer realitat en la vida quotidiana. Estimar i perdonar són el signe concret i visible que la fe ha transformat els nostres cors i ens permet expressar en nosaltres la mateixa vida de Déu. Estimar i perdonar com Déu estima i perdona. Aquest és un programa de vida que no pot conèixer ni interrupcions ni excepcions, sinó que ens anima a anar

sempre més lluny sense aturar-nos mai, amb la certesa de ser sostinguts per la presència paternal de Déu.

Aquest gran signe de la vida cristiana es transforma després en tants altres signes que són característics del Jubileu. Penso en tots els qui travessaran una de les portes santes, que aquest Any són veritables portes de la misericòrdia. La porta ens indica Jesús mateix que ha dit: «Jo sóc la porta: els qui entrin per mi se salvaran, podran entrar i sortir lliurement i trobaran pasturatges.» (Jn 10,9). Travessar la porta santa és el signe de la nostra confiança en el Senyor Jesús que no ha vingut per jutjar, sinó per salvar (cf. Jn 12,47). Vigileu que no hi hagi algú una mica espavilat o massa llest que us digui que s'ha de pagar: no! La salvació no es paga. La salvació no es compra. La porta és Jesús, i Jesús és de franc! Ell mateix parla dels qui fan entrar d'una manera com no s'ha de fer. D'aquests diu senzillament que són lladres i atracadors. Altra vegada, estigueu atents: la salvació és gratuïta. Travessar la porta santa és signe d'una veritable conversió del nostre cor. Quan creuem aquella porta és bo que recordem que hem de mantenir oberta també la porta del nostre cor. Jo sóc davant la porta santa i demano: «Senyor, ajuda'm a obrir la porta del meu cor!» No seria gaire eficaç l'Any Sant si la porta del nostre cor no deixés passar Crist que ens anima a anar vers els altres, per portar-los a ell i el seu amor. Així com la porta santa roman oberta, perquè és el signe de l'acolliment que Déu mateix ens fa, també la nostra porta, la del cor, ha d'estar sempre oberta per a no excloure ningú. Ni aquell o aquella que em molesta: ningú.

Un signe important del Jubileu és també la confessió. Acostar-se al sagrament mitjançant el qual ens reconciliem amb Déu és tenir una experiència directa de la seva misericòrdia. És trobar el Pare que perdona: Déu ho perdona tot. Déu ens comprèn, fins i tot també en les nostres limitacions, ens comprèn també en les nostres contradiccions. No sols això, ell amb el seu amor ens diu que quan reconeixem els nostres pecats encara el tenim més a prop nostre i ens anima a mirar endavant. Encara diu més: que quan reconeixem els nostres pecats i demanem perdó, hi ha festa al Cel. Jesús fa festa: aquesta és la seva misericòrdia: no ens desanimem. Endavant, endavant amb això!

Quantes vegades m'he sentit dir: «Pare, no puc perdonar el meu veí, el company de la feina, la veïna, la sogra, la cunyada.» Tots ho hem sentit, això: «No puc perdonar.» Però com es pot demanar a Déu que ens perdoni, si després nosaltres no som capaços de perdonar? I perdonar és una cosa gran, però no és fàcil, perquè el nostre cor és pobre i únicament amb les seves forces no ho pot fer. Però si ens obrim per acollir la misericòrdia de Déu per a nosaltres, també nosaltres serem capaços de perdonar. Tantes vegades he sentit dir: «Aquella persona no la podia veure: l'odiava. Però un dia, em vaig atansar al Senyor i li vaig demanar perdó pels meus pecats, i també vaig perdonar aquella persona.» Aquestes són coses que passen cada dia. I tenim al nostre abast aquesta possibilitat.

Per tant, coratge! Visquem el Jubileu començant amb aquests signes que involucren una gran força d'amor. El Senyor ens acompanyarà per portar-nos a fer experiència d'altres signes importants per a les nostres vides. Ànims i endavant!

EL NADAL DEL JUBILEU DE LA MISERICÒRDIA

30 de desembre de 2015

Germans i germanes, bon dia!

En aquests dies nadalencs ens posem davant l'infant Jesús. Estic segur que a casa nostra encara hi ha moltes famílies que fan el pessebre, mantenint aquesta bonica tradició que es remunta a sant Francesc d'Assís i que manté viu en el nostre cor el misteri de Déu que s'ha fet home.

La devoció a l'infant Jesús està molt difosa. Molts sants i santes l'han conreat en la seva pregària quotidiana i han volgut modelar la seva vida sobre la de l'infant Jesús. Penseu, en particular, en santa Teresa de Lisieux, que com a monja carmelitana va portar el nom de Teresa de l'Infant Jesús i de la Santa Faç —que també és doctora de l'Església— i va saber viure i testimoniar aquella «infantesa espiritual» que consisteix simplement a meditar, a l'escola de Maria Verge, la humilitat de Déu que per nosaltres es va fer petit. I aquest és un gran misteri, Déu és humil! Nosaltres, que som orgullosos, plens de vanitat i que creiem que som una gran cosa, no som res! Ell, el gran, és humil i es fa infant. Aquest és un misteri veritable! Déu és humil. Això és bonic!

Hi va haver un temps en què, en la Persona divínohumana de Crist, Déu va ser infant, i això ha de tenir un significat peculiar per a la nostra fe. És cert que la seva mort en creu i la seva resurrecció són la màxima expressió del seu amor redemptor, però no oblidem que tota la seva vida terrenal és revelació i ensenyament. En el temps nadalenc recordem la seva infantesa. Per a créixer en la fe tindrem necessitat de contemplar més sovint el nen Jesús. Certament no coneixem res d'aquest temps seu. Les poques indicacions que tenim fan referència a la imposició del nom vuit dies després del seu naixement i a la presentació en el temple (cf. Lc 2,21-28); i per altra part la visita dels Mags amb la consegüent fugida a Egipte (cf. Mt 2,1-23). Després, hi ha un gran salt fins als dotze anys, quan amb Maria i Josep pelegrinen a Jerusalem per Pasqua, i en comptes de retornar amb els seus pares es queda al Temple a parlar amb els doctors de la llei.

Com veieu, poc sabem de Jesús infant, però podrem aprendre molt d'ell si ens fixem en la vida dels nens. Mirar què fan els nens és un bonic costum que tenen els pares i els avis.

Descobrim, en primer lloc, que els nens demanen la nostra atenció. Ells han de ser el centre. Per què? Perquè són orgullosos? No! Perquè tenen necessitat de sentir-se protegits. És necessari també per a nosaltres posar en el centre de la nostra vida Jesús i saber, malgrat que pugui semblar paradoxal, que tenim la responsabilitat de protegir-lo. Volen estar entre els nostres braços, volen ser atesos i poder fixar el seu esguard en el nostre. Per altra part hem de somriure a l'infant Jesús per demostrar-li el nostre amor i la nostra joia perquè ell és enmig nostre. El nostre somriure és senyal de l'amor que ens dóna la certesa de ser estimats. Als nens, en resum, els agrada jugar. Fer jugar un infant, però, significa abandonar la nostra lògica per entrar en la seva. Si volem que es diverteixi

cal que pensem què és el que li agrada i no ser egoistes i fer-li fer les coses que ens agraden a nosaltres. És un ensenyament per a nosaltres. Davant Jesús som cridats a abandonar la nostra pretensió d'autonomia —i això és la clau del problema: la nostra pretensió d'autonomia—, per a donar cabuda en el seu lloc a la veritable forma de llibertat, que fa conèixer qui tenim davant i servir-lo. Ell, infant, és el Fill de Déu que ve a salvar-nos. Ha vingut entre nosaltres per mostrar-nos el rostre del Pare ric d'amor i de misericòrdia. Estrenyem, doncs, dins els nostres braços l'infant Jesús, posem-nos al seu servei: ell és font d'amor i de serenor. I serà una bonica cosa, avui, quan tornem a casa, anar davant el pessebre i fer un petó al Nen Jesús i dir: «Jesús, jo vull ser humil com tu, humil com Déu», i demanar-li aquesta gràcia.

Crida

Convido a pregar per les víctimes de les calamitats que aquests dies han colpit els Estats Units, la Gran Bretanya i l'Amèrica del Sud, especialment el Paraguai, provocant desgraciadament víctimes, molts desplaçats i danys abundants. Que el Senyor conforti aquella població, i que la solidaritat fraternal els socorri en les seves necessitats.

Traduccions inicials de Josep M. Torrents per a Catalunya Religió, revisades

